

zatímní opatření, povolené soudem cizozemským. Důsledkem toho dlužno v tomto případě hleděti k věci tak, jako kdyby spor nebyl ještě vůbec zahájen a řešiti otázku příslušnosti dle § 387 odstavec druhý ex. ř. V tom směru jest rekurentka, mající své sídlo v Mostě, úplně v právu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu navrhovatelky.

Důvody:

Navrhovatelka prozatímního opatření, jež jí povolil okresní soud v Ústí n. L., stěžuje si do výroku soudu rekursního, jímž tento zamítnuv stížnost odpůrkyně, podanou proti povolujícímu usnesení soudu stolice první ve věci samé, přikázal současně, uznáv okresní soud v Ústí n. L. za nepřislušný, záležitost okresnímu soudu v Mostě jako soudu příslušnému. Že rekursní soud k výroku tomu byl dle § 44 j. n. oprávněn, není pochybnosti, poněvadž usnesení takové může se státi v každém období řízení z úřední povinnosti, tudíž i v řízení rekursním. Správně uvádí stížnost, že podle druhého odstavce § 387 ex. ř., který zde ohledně příslušnosti k povolení prozatímního opatření a tudíž i vedle § 397 ex. ř. k jednání o odporu, proti němu vznesenému, přichází v úvahu, jest příslušným v první řadě soud okresní, u kterého odpůrce strany ohrožené má svůj obecný soud ve věcech sporných. Nesprávně však domnívá se stěžovatel, že odpůrkyně jeho nemá v Mostě sídla a proto tam také nemá obecného soudu ve věcech sporných. Stěžovatel zapomíná na ustanovení § 99 odst. 3 j. n., dle něhož cizozemské společnosti u toho soudu tuzemského žalovány býti mohou, v jehož obvodě jest jejich stále zastupitelství pro tuzemsko neb orgán, jemuž svěřeno jest obstarávání obchodů takových společností. Tímto ustanovením prohlašuje se u cizozemských společností místo, kde jest zastupitelství neb orgán obstarávající v tuzemsku obchody jejich, za sídlo společnosti v tuzemsku, kteréž ustanovení platilo dříve před nastoupením nových civilních zákonů dle čl. IV. cis. nař. ze dne 29. listopadu 1865 čís. 127 ř. z. jen pro cizozemské společnosti akciové. Poněvadž tyto akciové společnosti, jakouž odpůrkyně stěžovatelčina právě jest, jsou povinny v tuzemsku zřídití takové zastupitelství podle citovaného čl. IV. dovolaného císařského nařízení, musí za takové zastupitelství uznán býti v Mostě sídlící odštěpní závod cizozemské firmy, kteráž v naší říši k obchodům připuštěna jest, a proto sídlo jeho platí za sídlo jmenované firmy v tuzemsku. V důsledku toho jest pro jmenovanou firmu soud v Mostě obecným soudem oproti zvláštním soudům v § 99 odst. 1 a 2 j. n. a zvláštnímu foru § 87 j. n., které by tu přišlo v úvahu, kdyby firma v tuzemsku více pobočných závodů měla.

Čís. 259.

Uznáno-li na rozvod manželství od stolu a lože z viny obou manželů, nemá manželka zákonného nároku na výživné a nemůže, domáhajíc se výživného dle dv. dekr. ze dne 4. května 1841 čís. 531 sb. z. s., žádati k jeho zajištění za prozatímní opatření.

(Rozh. ze dne 3. září 1919, R I 339/19.)

Rozsudkem ze dne 18. září 1918 Cg IV. 57/18/15 bylo manželství Tomáše a Marie P-ových právoplatně rozvedeno z viny obou manželů. Žalobou ze dne 1. dubna 1919 domáhala se Marie P-ová odsouzení Tomáše P-a k placení výživného 800 K měsíčně a žádala, by žalovaný byl uznán povinným, by jí prozatímně platil výživné měsíčních 800 K od 1. dubna 1919 počínaje až do doby, než bude o této žalobě rozhodnuto právoplatně. Prvá stolice vyhověla návrhu, podotknuvši v důvodech mimo jiné toto: Názor žalovaného, že ku placení alimentů není povinen, poněvadž rozvod byl povolen z viny obou stran, není správný, poněvadž, pokud o této povinnosti není rozhodnuto právoplatným rozsudkem, jest tato prozatímní povinnost výslovně stanovena předpisy §§ 108, 117 obč. zák. a § 362 č. 8 ex. ř. Ustanovení § 1264 obč. zák. a dvor. dekretu ze dne 4. května 1841 čís. 531 sb. z. s. při tomto prozatímním určení výživného místa nemá. Rekursní soud návrh zamítl vycházeje z těchto úvah: Dle dvor. dekretu ze dne 4. května 1841 čís. 541 sb. z. s. nepřísluší manželce, z viny obou stran rozvedené, zpravidla žádný nárok na slušnou výživu a zůstaveno jest pouze soudci, by na její žádost od případu k případu, přihlížeje ku všem poměrům a k důvodům slušnosti, výjimečně přiměl manžela k tomu, by poskytoval své manželce slušnou výživu. Právo navrhovatelky na slušnou výživu, v § 91 obč. zák. stanovené, vzhledem k ustanovení dotčeného dvor. dekretu rozsudkem ze dne 18. září 1918 zaniklo. Z § 91 obč. zák. tudíž oprávněnost návrhu na zatímní výživné odvozovati nelze a rovněž §§ 108 a 117 obč. zák. nemají zde místa, poněvadž spor o rozvod jest již skončen. Otázku pak, zdali tu jsou podmínky pro poskytnutí výživy dle citovaného dvor. dekretu nelze a to ani provisorně řešiti v řízení dle § 381 a násl. ex. ř., poněvadž by se tím předbíhalo rozhodnutí sporu zahájeného Marií P-ovou proti Tomáši P-ovi o placení výživného.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Bylo-li manželství rozvedeno též z viny manželčiny, nepřísluší této dle zákona nárok na placení výživného. To plyne jasně z ustanovení § 1264 obč. zák. (posl. věty) a z úvodní věty dvor. dekretu ze dne 4. května 1841 čís. 531 sb. z. s. Mluví-li zmíněný dvor. dekret dále o tom, že manželce, jejíž manželství bylo z viny obou manželů rozvedeno, může soudce přes to k žádosti (nikoli žalobě) její přiřknouti slušné výživné, pak nejde zde o nárok zákonný, nýbrž soudcovskému uvážení jest zde pouze ponecháno, zdali v jednotlivém případě, přihlížeje ke zvláštním okolnostem jeho (stupni viny obou manželů a majetkovým poměrům jejich) nemluví důvody slušnosti pro to, by rozvedené manželce přiznáno bylo výživné. Ježto v daném případě manželství bylo rozvedeno z viny obou manželů, nemá manželka zákonného nároku na placení výživného a nemůže se domáhati zajištění jeho prozatímním opatřením ve smyslu § 381 a násl. ex. ř., kteréž předpokládá, že se tvrdí a osvědčí nárok zákonem zásadně uznaný. Proto nelze se dovolávati též ustanovení § 382 č. 8 ex. ř., které má na zřeteli platný aneb aspoň ve sporu ještě právoplatně nezamítnutý nárok na výživné. Z těchto úvah jeví se usnesení

soudu rekursního, na jehož důvody se ostatně poukazuje, případným a nebylo proto vyhověti dovolací stížnosti.

Čís. 260.

Likvidace obchodní společnosti opodstatňuje, zvláště, jedná-li se o cizozemskou obchodní společnost, dle § 379, odstavec druhý ex. ř. návrh věřitelů společnosti na prozatímní opatření.

(Rozh. ze dne 3. září 1919, R. I 342/19.)

Ve sporu tuzemské firmy A proti akciové společnosti B v likvidaci ve Vídni o zaplacení 500 K, učinila žalující firma návrh na prozatímní opatření, odůvodňujíc návrh ten tím, že odpůrkyně jest cizozemskou akciovou společností a jest v likvidaci. — Procesní soud návrh zamítl, poněvadž tyto okolnosti neopodstatňují obavy, že by počinem odpůrkyně mohlo býti vydobytí zažalované pohledávky zmařeno nebo podstatně ztíženo. — Rekursní soud povolil prozatímní opatření, poukávav k tomu, že žalovaná strana jsouc v likvidaci, bude pracovat k tomu, by své pohledanosti, nanejvýš též tuzemské, vydobyla; čímž odejme žalující firmě možnost, by z jejího tuzemského majetku se uspokojila a ztíží jí takto podstatně vymáhání zažalované pohledávky.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu nevyhověl.

Důvody:

Není sporu o tom, že žalovaná akciová společnost jest v likvidaci a že má své sídlo v cizině. Dle čl. 133, 137, 141, 142, 244 a 245 obch. zák. jest účelem likvidace, vyvoditi majetkové důsledky ze zrušení společnosti, zpeněžití její jmění, zaplatiti z něho dluhy a zbytek rozdělit mezi společníky, při akciové společnosti mezi akcionáře. Likvidaci jest tedy pokládati za činnost, která ohrožuje ve smyslu druhého odstavce § 379 ex. ř. ony věřitele společnosti, jejichž pohledávky jsou sporny, jak tomu jest co do pohledávky žalující firmy, o kterou jde. Nebezpečí hrozící žalující firmě likvidací žalované společnosti je tím větší, ano sídlo této společnosti jest v cizině, neboť tato okolnost by mohla podstatně ztížití vymáhání zažalované pohledávky, kdyby navržené prozatímní opatření nebylo povoleno. Proč žalovaná firma vstoupila v likvidaci, není důležité. Právem tedy soud rekursní dospěl k přesvědčení, že jsou tu podmínky druhého odstavce § 379 ex. ř., vývody dovolacího rekursu pak nejsou způsobilé, by vyvrátily správnost názoru tohoto.

Čís. 261.

Na základě rozsudku, jenž vyhlášen byl v přítomnosti obou stran, lze již před jeho doručením v písemném vyhotovení povolití zajišťovací exekuci, byf nejednalo se o věc bagatelní.

(Rozh. ze dne 3. září 1919, R. I 345/19.)